

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

AN
p

Egz. Nr 2

PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
Wydział Polityki Społecznej
Data 07 MAJ 2008
Ilość zał. Podpis

**PROTOKÓŁ KONTROLI
Domu Pomocy Społecznej w Choroszczy
Al. Niepodległości 4, 16-070 Choroszcz**

Białystok – kwiecień - 2008 r.

PROTOKÓŁ

z kontroli doraźnej Domu Pomocy Społecznej w Choroszczy, Al. Niepodległości 4, 16-070 Choroszcz, przeprowadzonej w dniu 16 kwietnia 2008 roku, w związku z informacją przekazaną przez rodzinę mieszkańca Domu o naruszaniu jego praw.

Dom Pomocy Społecznej w Choroszczy prowadzony jest przez powiat białostocki. Adres Domu: Al. Niepodległości 4, 16-070 Choroszcz. Dom przeznaczony jest dla osób przewlekłe psychicznie chorych. Dyrektorem Domu Pomocy Społecznej jest Pan Henryk Smilewicz.

Kontrolę przeprowadziły – Mieczysława Nartowicz – starszy inspektor - kierownik zespołu w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku oraz Małgorzata Osipowicz – starszy inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, na podstawie upoważnienia Nr 66 z dnia 15.04.2008r., (Nr PS.VI.MN/0939-66/08) wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego – dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Przedmiot kontroli:

- 1) stymulowanie nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu mieszkańców DPS z rodziną i spoza Domu,
- 2) modyfikacja indywidualnych planów wsparcia mieszkańca w związku ze zmianą ich zachowań,
- 3) przestrzeganie praw mieszkańców do dysponowania swoimi dochodami, z uwzględnieniem ich fizycznej i psychicznej sprawności.

Kontrolą objęto okres od dnia 01.01.2008 r. do dnia kontroli.

Ustalenia kontroli

I. Stymulowanie nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu mieszkańców DPS z rodziną i spoza Domu.

W dniu kontroli w Domu przebywało 303 mieszkańców, z czego 74 osoby były całkowicie ubezwłasnowolnione (w tym dla 56 osób opiekunem prawnym jest członek rodziny a dla 18 osób pracownik Domu) a 10 osób były częściowo ubezwłasnowolnione (w tym dla 7 osób kuratorem jest członek rodziny oraz dla 3 osób pracownik DPS) – akta sprawy nr 1.

W trakcie kontroli ustalono, że Dom podejmuje działania na rzecz podtrzymania kontaktów z rodziną i społecznością lokalną. Dom stwarza warunki do odwiedzania mieszkańców przez rodziny i znajomych. Osoby odwiedzające mogą spotkać się z mieszkańcami w pokojach mieszkalnych, w pokojach dziennego pobytu lub na stołówce. W czasie odwiedzin zapewnione są warunki do intymności i prywatności. Jednakże, w styczniu 2008 r. w czasie wizyty bratanicy u jednego z mieszkańców Pana A. M. obserwatorem tej wizyty, wbrew woli odwiedzającej był pracownik Domu, naruszając tym samym prawo mieszkańca do intymności.

Pracownicy Domu w szczególności pielęgniarki i opiekunowie oraz lekarz rodzinny, w godzinach swojej pracy, udzielają rodzinie wszelkich informacji nt. mieszkańca w tym jego stanu zdrowia. Pracownik pierwszego kontaktu pomaga mieszkańcowi pisać listy do rodziny, wysyłać kartki z okazji świąt. Informuje członków rodzin o potrzebach mieszkańca, zachęca do odwiedzin. W przypadku, gdy mieszkaniec nie potrafi samodzielnie pisać, pracownik pierwszego kontaktu pisze listy i kartki świąteczne w jego imieniu.

Dom umożliwia mieszkańcom kontakt telefoniczny z rodziną. Mieszkańcy korzystają z aparatu telefonicznego na kartę lub z telefonu stacjonarnego Domu. Za rozmowy wykonane z aparatu Domu nie ponoszą kosztów za przeprowadzone rozmowy. Kilku mieszkańców posiada własne telefony komórkowe.

Mimo tych oddziaływań, systematyczny kontakt rodziny utrzymują tylko z 60 mieszkańcami, a z 80 mieszkańcami - kontakt sporadyczny.

II. Modyfikacja indywidualnych planów wsparcia mieszkańca w związku ze zmianą ich zachowań.

W trakcie kontroli przeanalizowano indywidualne plany wsparcia dwóch mieszkańców: Pana A. M. który w grudniu 2007 r. został pobity oraz sprawcy pobicia Pana R. M. Ten incydent jest szczegółowo opisany w raporcie pielęgniarskim (sporządzanym po każdym dyżurze - akta sprawy nr 2) oraz zgodnie z wyjaśnieniami lekarza w historii choroby tych osób (dokumentacja medyczna tych dwóch mieszkańców znajdowała się Okręgowej Izbie Lekarskiej, w związku z toczącym się postępowaniem wyjaśniającym w sprawie zasadności ordynowania Panu A. M. dużej ilości leków psychotropowych).

Na podstawie raportów pielęgniarskich i wyjaśnień pracowników ustalono, że upośledzonego umysłowo Pana A. M. uderzył współmieszkaniec chory psychicznie - Pan R. M. Obydwaj przebywają na jednym oddziale, mimo że specyfika obydwu rodzajów dysfunkcji wymaga odmiennych form oddziaływania opiekuńczego i terapeutycznego.

Pan A. M. – jest osobą z głębokim niedorozwojem umysłowym powodującym całkowity brak samodzielności życiowej. Nie potrafi samodzielnie werbalizować swoich potrzeb, nie umie czytać ani pisać, posiada bardzo mały zasób słów. Pracownicy porozumiewają się z nim za pomocą mowy biernej. Bywa agresywny, wymaga pomocy osób innych w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego w tym zakładania pieluchomajtek. W dniu kontroli – kontrola niezapowiedziana – mieszkaniec miał założone pieluchomajtki.

W indywidualnym planie wsparcie (akta sprawy nr 3) przewidziano działania mające na celu poprawę jego funkcjonowania w zakresie korzystania z toalety, mycia rąk przed posiłkami, estetycznego jedzenia i prawidłowego zachowania się przy stole, ubierania się. Po dokonaniu na posiedzeniu zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, oceny efektów realizacji planu stwierdzono, że ogólny stan psychofizyczny Pana A. M. nie uległ zmianie. Mieszkaniec nadal nie potrafi samodzielnie wykonywać podstawowych czynności dnia codziennego. W związku z powyższym postanowiono kontynuować dotychczas podjęte działania.

Pan R. M. - zdiagnozowana schizofrenia paranoidalna, wielokrotnie hospitalizowany, zgłasza szereg skarg somatycznych, drażliwy, napięty z urojeniową interpretacją otoczenia. Jest osobą ubezwłasnowolnioną, opiekunem prawnym jest ojciec, który systematycznie odwiedza syna i kupuje mu niezbędne rzeczy. Wobec niego w indywidualnym planie wsparcia (akta sprawy nr 4) zaplanowano aktywniejsze wykorzystanie wolnego czasu poprzez częste wychodzenie na spacer, uczęszczanie na terapię zajęciową, korzystanie z sali gimnastycznej oraz oglądanie programów telewizyjnych i słuchanie muzyki. Ustalono, że plan został zrealizowany w bardzo małym stopniu. Mieszkaniec nie chce uczestniczyć w terapii zajęciowej i w ćwiczeniach rehabilitacyjnych. Na spacerach wychodził rzadko i na krótko. Do wszystkich oddziaływań terapeutycznych ze strony personelu jest negatywnie nastawiony. Bywa agresywny w stosunku do innych mieszkańców. Stwierdzono, że nadal będą podejmowane próby aktywizacji mieszkańca.

Powyższy plan nie został jednak zmodyfikowany, a opracowano nowy plan uwzględniający założenia do pracy z mieszkańcem w innej sferze życia polegający na nauce samoobsługi poprzez naukę systematycznego mycia się, ubierania oraz utrzymania porządku w pokoju.

III. Przestrzeganie praw mieszkańców do dysponowania swoimi dochodami, z uwzględnieniem ich fizycznej i psychicznej sprawności.

W oparciu o wyniki kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Domu w kwietniu maja 2007 r. zalecono Dyrektorowi Domu m. in. „zapewnienie mieszkańcom swobodny

dostęp do dysponowania swoim dochodami i decydowania o sposobie ich wykorzystania, a w przypadku, gdy mieszkaniec potrzebuje pomocy w gospodarowaniu swoimi dochodami podjąć działania w celu ustanowienia kuratora”.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracownika socjalnego, do dnia kontroli doraźnej złożono do sądu 124 wnioski o ustanowienie kuratorów do pomocy mieszkańca w dysponowaniu środkami finansowymi do określonej kwoty. Na podstawie przedłożonych pracownikowi socjalnemu postanowień sądu ustalono, że w 80 przypadkach kuratorami zostali ustanowieni pracownicy Domu. W stosunku do pozostałych osób pracownik socjalny nie posiadał żadnych informacji, czy kurator został ustanowiony i kto nim jest.

W stosunku do Pana A. M. Dom nie występował o ustanowienie kuratora, w związku z powyższą informacją, że rodzina wystąpiła do sądu z wnioskiem o jego ubezwłasnowolnienie.

W trakcie kontroli ustalono, że w ramach realizacji zaleceń pokontrolnych Dyrektor Domu Zarządzeniem wewnętrznym Nr 4/2007 r. z dnia 20.07.2007 r. anulował § 2 i § 3 Zarządzenia wewnętrznego Nr 7/2006 z dnia 27 listopada 2006 r. w sprawie zasad postępowania ze środkami i depozytami pieniężnymi mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Choroszczy, dotyczące wypłaty mieszkańcom Domu środków pieniężnych na podstawie list sporządzanych przez kierownika działu (akta sprawy nr 5). W praktyce pozostała jednak zasada sporządzania list imiennych:

- 1) osób świadomych, które otrzymują pieniądze do rąk własnych,
- 2) osób, które nie potrafią samodzielnie dysponować własnymi środkami i środki te otrzymują pracownicy (opiekunowie) którzy robią zakupy i na podstawie paragonów się rozliczają z pobranych pieniędzy; bez udziału ustanowionych kuratorów.
- 3) listy na zakup papierosów.

Dokonano wpisu do książki kontroli DPS pod pozycją 51.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Choroszczy.

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) Dyrektorowi Domu Pomocy Społecznej w Choroszczy przysługuje prawo do :

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; Dyrektor Domu składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

06.05.08.

DYREKTOR

mgr Henryk Smilewicz

(data i podpis Dyrektora)

Podpisy kontrolujących

- 1/ Mieczysław Narbaitis
- 2/ Malgorzata Osipowicz

